

вници" д-р Христо Стамболски също посочва: "Двамата тия главатари (Хитов и Филип Тотю – б.а.) с други един трети, а именно Хаджи Димитра Асенов, г. Моневи видял в Букурещ и се навъртали около Раковски преди два месеца (около февруари 1867 г. – б.а.)./49/ По сочените факти недвусмислено свързват името на Хаджи Димитър с всички етапи от подготовката на четите през 1867 година.

През същата година в Белград "Българският комитет" развива активна дейност в същата насока. Най-значителната проява на този комитет – Зайчарската чета, чието преминаване в България е осуетено от сръбските власти./50/ В съответствие с плана за освобождение на България се подготвя и четата с войвода Никола Върбанов – Войводов и знаменосец Цвятко Павлович. При опита да преминат на сръбска територия, и от там заедно със Зайчарската чета да дойдат в българско, двамата стават жертва на предателство и загиват на австрийския параход "Германия" на 8 август 1867 г. Тяхната гибел предизвиква огромен отклик както сред дипломатическите среди, така и сред българската емиграция. В спомените на д-р Планински е отразен и този вълнуващ момент, когато "българската в Букурещ интелигенция бе като от мълния пронизана", прави се опит да се отмъсти на предполагаемия предател и тук отново се търси съдействието на Хаджи Димитър./51/ Към него се обръщат в качеството му на признат водач, известен сред революционните дейци. По редица обективни причини – липсата на политическа и материална подкрепа, става невъзможно преминаването на много от заплануваните чети, в това число и тази на Хаджи Димитър.

Дейността на големия български войвода по подготовката на четата от 1868 г. е обект на друго изследване, но все пак е необходимо да се обърне внимание на един много съществен момент от тази подготовка. Става дума за опитите за съгласуване на освободителните планове със съмишленици в България, за да се разчита на тяхното организирано съдействие отначало при набирането на четници, а впоследствие – при осъществяването на плана за самото въстание. Пак в спо-